

Broj: 01,01//2,03/11-05-1-111/15

Sarajevo, 4.5.2015.

**ČLANOVIMA KOMISIJE ZA VANJSKE POSLOVE PREDSTAVNIČKOG DOMA
ČLANOVIMA KOMISIJE ZA VANJSKU I TRGOVINSKU POLITIKU, CARINE,
SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE DOMA NARODA**

Zabilješka

**o službenoj posjeti vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije, Predstavničkom domu i Senatu Češke Republike,
Prag, 27. i 28. april 2015.**

U službenoj posjeti Češkoj Republici od 27. do 28. aprila 2015. bili su Dušanka Majkić, predsjedavajuća Komisije za vanjske poslove Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Aleksandra Đurović, predsjednica Odbora za vanjske poslove Narodne skupštine Srbije, Milorad Pupovac, predsjednik Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora, Miodrag Vuković, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore te članovi istog odbora Žana Filipović i Milan Knežević. Parlamentarce su u službenoj posjeti Pragu pratili ambasadori: Danka Savić, ambasadorica Bosne i Hercegovine u Češkoj, Vera Mavrić, ambasadorica Srbije u Češkoj, Ines Troha-Brdar, ambasadorica Hrvatske u Češkoj, i Paskal Stojcheski, ambasador Makedonije u Češkoj, kao i sekretari vanjskopolitičkih odbora: Merdžana Iglica, Dejan Milivojević, Vesna Radulović i Martina Kušnjačić.

Tokom posjete parlamentarne delegacije su se susrele s predsjednikom Odbora za vanjske poslove češkog Predstavničkog doma Karelom Schwarzenbergom i članovima Odbora te potpredsjednikom Odbora za vanjske poslove, odbranu i sigurnost Senata Zdenkom Brožom. Održan je i susret s ministrom vanjskih poslova Lubomirom Zaoralekom i zamjenikom ministra za evropska pitanja Češke Republike Ivom Šramekom. Službena posjeta vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope realizirana je kao nastavak na prošlogodišnji peti sastanak vanjskopolitičkih odbora parlamenta Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije i Srbije koji je održan u septembru prošle godine u Zagrebu. Tom prilikom predloženo je da se predsjednici vanjskopolitičkih odbora susretnu s istoimenim odborima Predstavničkog doma i Senata Češke Republike, s ciljem razmjene informacija, a u kontekstu postojeće regionalne saradnje između vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope i saradnje zemalja članica Višegradske grupe.

Sastanak s Karelom Schwarzenbergom, predsjednikom Odbora za vanjsku politiku Predstavničkog doma, i članovima Odbora Jaroslavom Foldynom, Milanom Šarapatkom i Pavelom Plzakom

Tokom sastanka potvrđeni su dobri i prijateljski odnosi zemalja regije Jugoistočne Evrope i Češke Republike, a razgovaralo se i o mogućnostima produbljivanja saradnje u budućnosti. Također su razmijenjena mišljenja o političkim, ekonomskim i kulturnim odnosima kao i o drugim pitanjima od zajedničkog interesa. Miodrag Vuković, predsjednik vanjskopolitičkog odbora Skupštine Crne Gore, zahvalio je domaćinima na gostoprimstvu i organizaciji službene posjete parlamentarnih delegacija zemalja regije Jugoistočne Evrope. Informirao je da se inicijativa za saradnjom na nivou vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope razvila iz želje i potrebe da se olakša i pomogne zemljama regije Jugoistočne Evrope, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji na njihovom putu ka članstvu u EU. Informirao je predsjednika i članove vanjskopolitičkog odbora češkog Predstavničkog doma o inicijalnom sastanku, održanom u Zagrebu krajem 2012. godine, na kojem su bili prezentirani oblici regionalne saradnje u Evropi (Nordijsko vijeće, Baltička skupština i Interparlamentarno savjetodavno vijeće Beneluksa), a u svrhu dogovora modaliteta buduće saradnje vanjskopolitičkih odbora parlamenta četiri države regije Jugoistočne Evrope, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije, te Makedonije koja se kasnije pridružila saradnji. Karel Schwarzenberg osvrnuo se na saradnju u okviru Višegradske grupe koju čine: Češka, Mađarska, Slovačka i Poljska i koja predstavlja jedan od najuspješnijih regionalnih saveza u Evropi. Također je informirao da su nakon više od deset godina nakon pristupanja Evropskoj uniji članice grupe V4 kroz saradnju ostvarile društveni i ekonomski napredak, naglasivši kako je članstvo u EU podiglo njihovu ekonomsku moć. S druge strane, proširenje EU otvorilo je zapadnoevropskim firmama priliku za izgradnju novih ili proširenje postojećih proizvodnih kapaciteta, što ih je učinilo konkurentnjima i na unutrašnjem tržištu EU i na vanjskom tržištu.

Dušanka Majkić, predsjedavajuća Komisije za vanjske poslove PDPSBiH, osvrnula se na trenutnu situaciju u Bosni i Hercegovini i raspoloženje u vezi s članstvom u NATO-u i Evropskoj uniji, istakavši da je Bosna i Hercegovina simbol pogrešne i neblagovremene reakcije Unije. Naglasila je potrebu da se Bosni i Hercegovini omogući brži i lakši tretman na njenom putu ka EU, imajući u vidu situaciju i specifičnosti Bosne i Hercegovine.

Milorad Pupovac, predsjednik Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora, ukazao je na važnost da se u Uniji nastavi s politikom proširenja na države jugoistoka Evrope, te da Hrvatska doprinosi stvaranju inicijative stabilizacije područja Jugoistočne Evrope i uključenja u Evropsku uniju. Također je ukazao na važnost stvaranja partnerstva u procesu proširenja i gradnje oblika solidarnosti, te osjećaja zajedničke odgovornosti.

Aleksandra Đurović, predsjednica Odbora za vanjske poslove Narodne skupštine Srbije, osvrnula se na primjer Baltičke saradnje kojom je bila vođena inicijativa saradnje vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope i koja je doprinijela jačanju parlamentarnih odnosa s ciljem stabilnosti i prosperiteta regije Jugoistočne Evrope. Osvrnula se na potrebu za jačom koordinacijom država regije Jugoistočne Evrope unutar

međunarodnih organizacija, informirajući učesnike o održanom 6. sastanku vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope u Beogradu, u organizaciji Odbora za vanjske poslove Narodne skupštine Srbije, tokom kojeg su razmijenjena mišljenja o budućem navedenom obliku saradnje.

Učesnici sastanka razmijenili su i mišljenja o aktuelnim događanjima u Ukrajini i na Bliskom istoku. Potvrđeni su dobri i prijateljski odnosi država regije Jugoistočne Evrope i Češke Republike. Posebno je izražena želja za unapređenjem saradnje u budućnosti, te je naglašena važnost ekonomske saradnje.

Sastanak s Ivom Šramekom, zamjenikom ministra vanjskih poslova Češke Republike za Evropu

Milorad Pupovac, predsjednik Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora informirao je zamjenika ministra o saradnji vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope, istaknuvši doprinos Hrvatske u stvaranju inicijative da se područje Jugoistočne Evrope stabilizira i uključi u Evropsku uniju. Istakao je važnost rješavanja otvorenih pitanja između država regije Jugoistočne Evrope, izgradnje stabilnosti u regiji, te dinamike i politike proširenja Unije. Također je naglasio da bi politika proširenja trebala biti vođena kriterijima, poput kriterija koje je imala Hrvatska i ostale države članice na putu ka članstvu u EU, a ne okolnostima koje ponekad prevagnu u odnosu na kriterije, poput okolnosti tzv. imigracijske krize ili krize na Bliskom istoku. Pozdravio je stav Vlade Češke Republike povodom politike proširenja na zemlje Jugoistočne Evrope i zahvalio na podršci. Također je zbog aktuelnih događanja u Makedoniji prenio isprike predsjednika vanjskopolitičkog odbora Antonija Milošoskog zbog nemogućnosti učešća u službenoj posjeti Pragu.

Ivo Šramek, zamjenik ministra vanjskih poslova Češke Republike, saglasio se s naglašavanjem važnosti politike daljnog proširenja Unije na zemlje Jugoistočne Evrope, pohvalivši inicijativu vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope. Izrazio je spremnost Češke u pomoći državama Jugoistočne Evrope vlastitim iskustvima stečenim u procesu pristupanja EU, dodavši da je "Češka jedna od zemalja koje vjeruju da je stabilnost Balkana važna za stabilnost Evrope i da su evropske integracije garant te stabilnosti".

Naglasio je da će podrška zemljama Zapadnog Balkana biti jedan od prioriteta češkog predsjedavanja Višegradske grupom koje počinje 1.7.2015. On je, također, najavio da će jedna od aktivnosti predsjedavanja Češke biti održavanje sastanka s predstavnicima zemalja regije Jugoistočne Evrope, uz prisustvo predstavnika Hrvatske i Slovenije na jesen ove godine. Češka namjerava podržati proces približavanja zemalja regije EU učešćem i u Fondu V4 za Zapadni Balkan za koji se nadaju da će proces formiranja biti doveden do kraja češkog jednogodišnjeg predsjedavanja V4.

Zatim je zamjenik ministra vanjskih poslova Češke dodao da Češka pomno prati događanja u zemljama Jugoistočne Evrope, iskazavši zabrinutost zbog događaja u Makedoniji. Pozdravio je napore Srbije u normalizaciji odnosa između Beograda i Prištine, te je izrazio nadu u

skorašnje otvaranje prvog poglavlja u pregovorima sa Srbijom. Što se tiče Crne Gore, pohvalio je dosadašnji napredak, naglasivši važnost u dalnjem ispunjavanju kriterija i očekivanjima Unije.

Miodrag Vuković, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore, zahvalio se na podršci i doprinosu Češke, informirajući kako je Crna Gora otvorila 16 pregovaračkih poglavlja, te da se nuda da će u skorije vrijeme otvoriti i preostala. Također je naglasio da je Crna Gora svjesna obaveza prema članstvu u EU i da s njihove strane rade na ispunjenju svih uslova.

U svom obraćanju Šramek je posebno izrazio zadovoljstvo napretkom postignutim u Bosni i Hercegovini, nakon uspostavljanja vlasti, te da su “veoma sretni što je otklonjena zadnja prepreka za stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u BiH”. Češka strana, kako je kazao, očekuje da će Bosna i Hercegovina ispuniti plan reformi na koji se obvezala.

Sastanak sa Zdenkom Brožom, potpredsjednikom Odbora za vanjsku politiku, sigurnost i odbranu Senata, i članovima Odbora

Zdenek Brož, potpredsjednik Odbora za vanjsku politiku, sigurnost i odbranu Senata, detaljnije je informirao predsjednike i članove vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope o saradnji država Višegradske grupe koja je oformljena tokom sastanka državnika Čehoslovačke, Mađarske i Poljske 1991. godine kako bi se premostile prepreke iz prošlosti i barijere u regiji. Informirao je kako unutar sastanaka predstavnici zemalja V4 dogovaraju zajedničku komunikaciju o temama koje donosi članstvo u Evropskoj uniji. Također je informirao o modelu zajedničkog finansiranja putem Fonda Višegradske grupe. Svrha je njegovanje i promocija razvoja saradnje među zemljama Višegradske grupe, s drugim zemljama, s državama koje nisu članice EU u Istočnoj Evropi, Zapadnom Balkanu i Južnom Kavkazu. V4 podržava zajedničke kulturne, naučne i obrazovne projekte, projekte razmjene mladih, prekogranične projekte, turističku promociju, te razne individualne programe mobilnosti, naglasivši da njegov odbor svake godine organizira i studentsku konferenciju o Balkanu. U razgovoru se osvrnuo na dobre prijateljske odnose s državama regije Jugoistočne Evrope, izrazivši želju za produbljivanjem parlamentarne saradnje u budućnosti. U vezi s pristupanjem država Jugoistočne Evrope Uniji, istaknuo je da je proces pristupanja dugotrajan i zahtijeva strpljenje prilikom ispunjavanja kriterija, ali da se nikako na smije podržavati *stand by* režim kada je u pitanju proširenje.

Milorad Pupovac informirao je o saradnji vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope, naglasivši da je cilj saradnje prevladati podjele nastale ratom i raspadom Jugoslavije. U tom kontekstu informirao je da je želja Hrvatske pomoći susjedima na njihovom putu u evrointegracije kao i pomoći u stvaranju sigurnosti i prosperiteta na prostoru jugoistoka Evrope. Posebno je istakao važnost partnerstva s državama Višegradske grupe i Parlamentom i Senatom Češke Republike. Osvrnuo se na partnerstvo Hrvatske sa zemljama V4 grupe u Evropskoj uniji, istaknuvši da bi takvo partnerstvo imalo drugačiju dimenziju koju druga partnerstva nemaju. Kritički se osvrnuo na trenutni proces pristupanja

država Jugoistočne Evrope Uniji, koji je trenutno u sjeni događaja u zemljama južnog susjedstva i Istočnog partnerstva. Naglasio je da je Hrvatskoj jedan od važnijih vanjskopolitičkih prioriteta proširenje Unije na zemlje Zapadnog Balkana.

Aleksandra Đurović kratko je informirala o prioritetima predsjedavanja Srbije OSCE-om koje je preuzeila početkom ove godine. Ukažala je na važnost jačanja saradnje sa susjednim zemljama u svrhu postizanja mira i prosperiteta regije Jugoistočne Evrope, naglasivši da regionalnu inicijativu treba jačati na način da ona postane vlasništvo regije Jugoistočne Evrope. Također je informirala da se na 6. sastanku, održanom u Beogradu, raspravljalo o jačanju saradnje država regije Jugoistočne Evrope unutar međunarodnih organizacija OSCE-a i Vijeća Evrope, čije šestomjesečno predsjedavanje u maju ove godine preuzima Bosna i Hercegovina, te da je podržano buduće održavanje zajedničkih sastanaka na marginama zasjedanja parlamentarnih skupština međunarodnih organizacija o zajedničkim temama. U vezi s odnosima Srbije i Češke, spomenuta je saradnja u vezi s pitanjem manjina kao pozitivan primjer i podloga za produbljivanje saradnje dvije zemlje u budućnosti.

Dušanka Majkić osvrnula se na trenutni status Bosne i Hercegovine u vezi s pristupanjem Evropskoj uniji, govoreći o Bosni i Hercegovini kao o "zemlji koja je postigla najslabije rezultate u regiji iako je upravo u Bosni i Hercegovini međunarodna zajednica bila najviše prisutna". Naglasila je potrebu da se za Bosnu i Hercegovinu pronađe drugačiji model koji bi omogućio pristupanje pregovorima. Ona je kazala da tri naroda u Bosni i Hercegovini imaju potpuno različita viđenja budućnosti Bosne i Hercegovine, te da, iako iz RS-a postoji podrška procesu približavanja EU, to nije slučaj s pristupanjem NATO-u te da je na narodu Bosne i Hercegovine da se izjasni o ulasku u NATO članstvo na referendumu koji će biti organiziran tim povodom. Dodala je da u Bosni i Hercegovini trenutno postoje dvije međunarodne organizacije, OHR i EU, te da je neshvatljivo da u jednoj zemlji zakonodavne odluke donosi OHR umjesto parlementa. Posebno se osvrnula na teroristički napad na američku ambasadu (u oktobru 2011.) i napad prethodne noći na policijsku stanicu u Zvorniku, naglasivši da terorizam nije samo problem Bosne i Hercegovine i regije Jugoistočne Evrope već i cijele Evrope, te je ukazala na važnost poštivanja Dejtonskog sporazuma.

Tokom službene posjete predsjednici vanjskopolitičkih odbora parlamenta zemalja regije Jugoistočne Evrope održali su kraći susret s ministrom vanjskih poslova Češke Lubomirom Zaoralekom i razmijenili mišljenja o aktuelnim vanjskopolitičkim događajima.

Zabilješku sastavila: Merdžana Iglica, sekretar Komisije

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a